

A

KADEMİK

Sayfalar

9. CİLT

Sayı: 1

21 OCAK 2009 ÇARŞAMBA

Hazırlayanlar

M. Ali UZ - Ali İŞİK

maliuz@merhabagazetesi.com.tr • aliisik@merhabagazetesi.com.tr

Merhaba Gazetesi'nin

okuyucularına her Çarşamba ücretsiz ekidir

AKADEMİK

Sayfalar

9 .CİLT • Sayı: 1
21 OCAK 2009 ÇARŞAMBA

Hazırlayanlar

M. Ali UZ - Ali IŞIK

maliuz@merhabagazetesi.com.tr • aliisik@merhabagazetesi.com.tr

Sayfa Tasarımı

Züleyha ÖNAL

Merhaba Gazetesi'nin

okuyucularına her Çarşamba ücretsiz ekidir

Yeni Yıla Merhaba Derken

Mehmet Ali UZ

Yeni yıla İsrail'in Gazze katliamı ile girdik. Bu vahşeti kimse durduramadı. Bütün bu olanlar geçmişten ibret alınmadığı için tekrarlandı.

Ocak ayı başlarında ikinci bir şok da, onuncu Ergenekon dalgası ile yaşandı. Yer altından çıkarılan onca cephaneye ve karargâh evlere rağmen, davayı sulandırmaya çalışanlarda en ufak bir utanma alâmeti görülmedi. Bundan sonra da görüleceği benzemiyor.

Mesleğini kendisine unvan olarak alan Muallim Naci, derste kendisinden anlamı sorulan kelimelerin önce anlamlarını açıklar, sonra da o kelimeye bir cümle içinde kullanır-mış.

Öğrencilerinden birisi bir gün, "muhal" kelimesinin anlamını sormuş. Bu kelime aynı zamanda İlm-i kelâmda da geniş şekilde geçer. Muallim Naci kelimenin anlamını, "mümkün olmayan" şeklinde açıkladıktan sonra, âdeti olduğu şekilde kelimeyi bir cümle içinde de kullanmış. Cümle şöyle: "Utanmazı utandırmak, muhaldir." İşte bizim utanmazlar da bu cinsten.

Gelelim biz kendi konularımıza... Konya ve kültür adamlarımız

için, yeni yıla Konya Ansiklopedisi çalışmaları ile girmek, son derece önemli ve mutlu bir olaydı. Bu, yıllardan beri başlamasını beklediğimiz bir çalışma idi. Yeni yıla bu çalışma ile girdik. Ansiklopedi çalışmaları hızla ilerliyor. İnşallah bize verilen süre içerisinde birinci cildi tamamlamış olacağız.

Okuyucularımızın dikkatinden kaçmamıştır. Muhtevada olduğu gibi teknik bakımdan da Akademik Sayfalar son yıllarda büyük bir gelişme gösterdi. Bu gelişmenin devam edeceğini ümit ediyoruz.

Akademik Sayfalar'ımızın Türkiye dahil dünyanın her tarafından takip ediliyor olması, bizleri mutlu ediyor ve çalışma şevkimizi artırıyor. Herkese teşekkürler.

Akademik Sayfalar'ımızın her cildi, müstakil konulardan oluşmaktadır. İsteyen okuyucularımız 8. cilt dahil, mevcut bütün ciltleri aşağıdaki adreslerden temin edebilirler.

Aramıza yeni imzalar katıldı. İnşallah yeni yılda biri birinden ilgi çekici araştırma konuları ile birlikte olacağız.

Selâm ve dua ile...

Akademik Sayfalar'ı temin adresleri:

1. EFX BİLİŞİM: Rampalı Çarşı Kat:1, No:125 Meram/KONYA
2. DOĞAN KİTABEVİ: Rampalı Çarşı Kat: 1 Meram/KONYA

**Prof. Dr.
Haşim KARPUZ**

S.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi,
Sanat Tarihi Bölümü
Öğretim Üyesi

PROF. DR. EVA DE VİTRAY – MEYEROVİTCH'DEN HATIRALAR

Fransa'da yetişen ve Fransız Bilimsel Araştırmalar Merkezi (CNRS) üyesi, şarkiyatçı, Hz. Mevlâna ve Muhammed İkbâl çalışmalarıyla tanınan, İslâmiyeti kabul etmiş Prof. Dr. Eva Meyeroviç 1999'da yaşadığı Paris'te ölmüş ve orada defnedilmiştir. Eva – Havva

Hanım'ın çok sevdiği Hz. Mevlâna'nın yakınına gömülme arzusu Konya Büyükşehir Belediyesi, Doç. Dr. Abdullah Öztürk ve Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanı Ercan Uslu'nun gayretleriyle gerçekleşti. Kemikleri toplu mezara atılmaktan kurtarıldı. 17 Aralık 2008 günü Paris'ten getirilen cenazesi Üçler Mezarlığı'na gömüldü.

Eva Hanım'la sağığında karşılaşmadım, kitaplarını okuyarak hikmetli, İslâmi, Mevlâna'yı seven bu nadide insanı ben de sevdim, cenaze töreni gösterdi ki Konya'da da çok seveni varmış.

1990'lı yıllar S.Ü. Selçuklu Araştırmaları Merkezi olarak Belediye ve Vilâyetin ortaklaşa düzenlediği Hz. Mevlâna sergisinin açılışı için Fuar Kültür Merkezi'ndeyiz. Açılışta Selçuklu Belediye Başkanı İsmail Öksüzler'le bir üst düzey protokol üyesi arasında tartışma çıktı. Ortam gergin, protokol sergileri geziyor. Bizim kitap sergisinde Vali Namık Günel, Eva Hanım'ın Fransızca Mesnevi'sini gördü. "Bu kitabı okudum. Mevlâna hücrenin yapısını da, atomun yapısını da biliyordu..." diyerek kitap hakkında övücü bilgiler verdi. Ortam yumuşadı. Bu hadiseden etkilenerek ben de Eva Hanım'ın Türkçeye çevrilen kitaplarını peşpeşe okudum. Bunlar Prof. Dr. Mehmet Aydın'ın hazırladığı **Mesnevi'nin Girişi** ile D. Melek Öztürk'ün Türkçeleştirdiği **Konya Tarihi ve Hz.**

Mevlâna kitaplarıydı.

1997 kışında Fransa'dan mimarlık son sınıf öğrencisi Mükerrerem Ay, travay - bitirme tezi – yapmak üzere Konya'ya geldi. Mimarlık bölümünde verdiğim bir seminerde tanıştık. Tezinin hazırlanmasında yardımlaş-tık, tezi kabul edildi. Yaz tatiline geldiği zaman kendisine altını çizerek okuduğum Eva Hanım'ın **İslâm'ın Güler Yüzü** kitabını hediye ettim. Eva Hanımın Fransa'daki adresini ve telefon numarasını verdim, "Bu hanım Hz. Mevlâna'yı ve Konya'yı çok seviyor, tanışın memnun olur" dedim. Mükerrerem Hanım gidip Eva Hanım'la tanışmış, bütün kitaplarını imzalı olarak almış... Sonra 24 Temmuz 1999'da gece yarısı bana telefon etti. "Havva Hanımefendi vefat etti, onu Müslüman mezarlığına gömdük." dedi.

Meyerovitch 1909 yılında Paris'te doğmuş, Hukuk Fakültesinden mezun olduktan sonra İlmî Araştırmalar Milli Merkezi (CNRS) nde çalışmaya başlamıştı. Pakistanlı ünlü düşünür Muhammed İkbâl'in eserleri sayesinde İslâmiyet ve Mevlâna Celâleddin-i Rumî üzerinde araştırmalara başlamıştı. Sorbon Üniversitesi Felsefe bölümünde "Mevlânâ

Mistik Düşünce ve İslâm'da Şiir" konusunda doktora yapmıştı. Müslüman olan Meyerovitch Kahire'de Ezher'de öğretim üyeliği yaptı, Türkiye-Konya ve İran'da araştırmalarda bulundu.

Meyerovitch İslâmiyet, tasavvuf ve Mevlâna üzerine özgün araştırmalar yaptı. Mevlâna'nın eserlerini Fransızcaya çevirdi. "İslâm'da Şiir ve Tasavvuf, Fih-i Mâ-fih, Mesnevi". Bazı eserleri Türkçe olarak yayınlandı. İslâm'ın Güler Yüzü (C. Aydın), Mesnevi'den (M. Aydın), Konya Tarihi ve Hz. Mevlânâ (M. Öztürk).

Hiç görmediğim, eserleriyle sevdiğim Eva Meyeroviç Hz. Mevlâna'ya gönülden bağlı birisiydi. Hz. Mevlâna ile Şems'in buluştuğu yerden geçerken kalbinin sıkıştığını, söylüyordu. (**İslâm'ın Güler Yüzü**, Çev. Cemal Aydın, İstanbul Şule Yayınları, 2005, s.68). Mevlâna'nın yanına gömülme arzusu da bir şekilde yıllar sonra gerçekleşti. Allah gani gani rahmet eylesin. Cenazenin naklinde emeği geçen herkese, Büyükşehir Belediyesi yetkililerine, Fransa'daki Türk Büyükelçiliği, Türk şirketleri ve ailesine sonsuz teşekkürler ediyorum.

Aczimin Giryesi

iyilik yap!..

Sen hep iyilik yapmaya çalış,
Varsın kadrini bilmesin nankör.
Eminim hem balık bilecektir,
Hem Hâlik, hem de nekir ve münker.

Ahmet Sevgi

Halit GÜLER

Emekli Diyanet İşleri Bşk. Yrd.

KADERİMDE İMAMLIKTAN AYRILMAK DA VARMIŞ

1966 yılında Konya Yüksek İslâm Enstitüsünden mezun olduğum zaman, Konya merkezindeki bir camide imam idim. Askerliğimi 1959-1960 yıllarında ve 49. dönemde yedek subay olarak yapmışım. T. İmam-Hatip Okulları Mezunları derneği başkanlığım ve İslâm'ın İlk Emri OKU mecmuasındaki ilğim ve sorumluluğum devam ediyordu. Talebelik yıllarımda yayınla yakından ilgilendiğim ve kale-mimi zaman zaman o doğrultuda kul-lanmaya çalıştığım için, gazeteciliğe karşı bir meylim ve aşırı hevesim var-dı. Bu sebeple gazetecilik yapmak, daha açığı kendilerini hayranlıkla tak-dir ve takip ettiğimiz, sayılarının az olduğuna inandığımız milliyetçi ve muhafazakâr kalemler gibi köşe yazı-ları yazmak ve kalemimle davama hiz-met etmek istiyordum. Gerçi biz, İmam-Hatip Okulunu ve Yüksek İslâm Enstitüsünü bitirmiştik, ama ruhu ve ileriye yönelik hizmet azim ve cesaretimizi o yürekli ve bilekli fedakâr insanların türüm türüm Anadolu ko-kan yazılarından almıştık. Okulların ve eğitimin bıraktığı eksigi sanki onlar tamamlamışlardı.

Konya Yüksek İslâm Enstitüsünü bitirdiğim günlerden birinde imamlık yaptığım caminin evine Dr. Ahmet Baltacı geldi. Kendisi o zamanlar Di-yanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yük-sek Kurulunda üye olarak çalışıyordu. İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünün ilk mezunlarından-ı. Benim de Kon-ya İmam-Hatip Okulundan sınıf ar-kadaşımdı. Vaktiyle Dorlalı Nasır Efendi'de beraber Arapça da okumuş-tuk. Ahmet Baltacı bana, Diyanet İşle-

ri Başkanlığında müfettişlik veya ben-zeri bir görev düşündüğüm takdirde yardımcı olabileceğini söyledi ve mü-fettiş olmamı istedi. “Sizin gibi arka-daşlara ihtiyacımız var, bizi yalnız bı-rakmayın beraber çalışalım.” dedi.

Evim, şehir merkezinden biraz uzakta idi. Evime kadar zahmet edip gelmesi ve bana böyle bir teklifte bu-lunması beni fazlasıyla memnun etti. Kendisine teşekkür ettim ve daha ön-ceden verilmiş bir kararım olduğu için hiç tereddüt etmeden böyle bir görev-de çalışmayı düşünmediğimi, biz üç dört arkadaş yayında çalışmaya karar verdiğimiz ve İstanbul'da bir yayın evi kurma hazırlığı içerisinde olduğumu-zu söyledim. Tekrar zahmetinden ve benim için çok değerli olan güven ve ilgisinden dolayı teşekkür ettim. O günün şartlarında bir yerde toplanma-ya ihtiyaç duyan ve burayı da şimdilik Diyanet İşleri Başkanlığı olarak gören-lerden Ahmet Baltacı: “Sen, yine de bir düşün ve bize haber ver.” diyerek ayrıldı. Tekrar düşündüm ama yayın evi kurma düşüncesi ağır bastı ve o gü-nün şartlarında hizmet açısından daha cazip geldi.

Bizim, o zamanki gerekçemiz şu idi: İmam-Hatip Okulları mezun veri-yor ve Yüksek İslâm Enstitüleri de mezun vermeye başlamıştı. Ülkemizde ilerde yüzlerce İmam-Hatip Okulu ve Yüksek İslâm Enstitüsü mezunu ola-caktı. Bunlar genellikle Milli Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı kademelerinde görev alacaklardı ve alıyorlardı da. Bizim düşüncemize göre; mezunların tamamının bir iki yerde toplanması anlamsızdı. Mezun-

ların bazıları kabiliyet ve isteklerine göre değişik yerlerde görevler alabilirdi. Bunların içerisinde de o günün şartlarında en önemli basın yayını görüyorduk. Basın ve yayında bizim mezunlarımızdan kabiliyetli ve istekli olanlar mutlaka yer almalıydı. Mezunlarımız arasında böyle kimseler de vardı. Ayrıca biz, bunun öncülüğünü yapmak ve bir örnek teşkil etmek istiyorduk.

Bu görüşmeden birkaç ay sonra Ankara'ya gittim. O tarihlerde Diyanet İşleri Başkanlık makamında İbrahim Elmalı bulunuyordu. Kendisi o yüce makama İstanbul Müftülüğü gibi önemli bir görevden getirilmişti. Elmalı, âlim, dinamik, teşkilatçı, idealizmi ve çevresi olan seçkin ve saygın bir kimse idi. Her nedense Başkanlığa getirilişi biraz tartışmalı olmuştu. Medya işin üzerinde önemle duruyor ve İbrahim Elmalı bazı gazetelerin manşetlerinden hiç inmiyordu. Kısa zamanda yıpratılmasını ve o makamdan uzaklaştırılmasını isteyenler vardı. Bunu da en güzel yayın yoluyla yapabilirlerdi. Bu olay bile bizim, kararımızda ne kadar haklı olduğumuzu gösteriyordu. Böyle karışık bir ortamda Diyanet İşleri Başkanlığındaayım. Şu anda Başkanlığa geliş sebebimi de çok iyi hatırlıyorum. Belki arkadaşlarımızı ziyarete gelmiştim.

Konya'da İslâm'ın İlk Emri OKU mecmuasını dernek adına çıkarıyor ve her ay 15 bin adet basıyorduk. O yıllarda 10 binin üzerinde abonesi olan ve 15 bin adet basan, hele hele bizim gibi dinî mecmua çıkaran hemen hemen yok gibiydi. İslâm'ın İlk Emri OKU mecmuasında çıkan yazılarım sebebiyle Diyanet İşleri Başkanlığında beni tanıyan ve çalışmalarımıza ilgi duyan arkadaşlarımız vardı. Başkanlıkta beklemediğim veya tahmin etmediğim bir ilgi gördüm. Başta yine Ahmet Baltacı olmak üzere Teftiş Kurulu Başkanı İhsan Toksarı, Personel Dairesi Başkanı Kemal Güran, Din İşleri Yüksek Kurulunda üye Lütfi Do-

ğan beni sahiplendiler ve yalnız bırakmadılar. Bir grup arkadaşım İstanbül'da yayinevi kuracağımızı - Ki o günlerde yayın evine büyük ihtiyaç vardı.- bildikleri için yardımcı ve destek olmak amacıyla; "Seni İstanbul'a vaiz olarak verelim." dediler. Ben de sevinçle kabul ettim ve hemen o istikamette bir dilekçe verdim. Hiç beklemediğim şekilde ve süratle Üsküdar Vaizliğine onayım hazırlandı. "Sen Konya'ya git, hazırlıklarını yap, sekiz on gün içinde onayınız gelir ve göreve başlarsınız." dediler ve beni Konya'ya bu müjde ve sevinçle gönderdiler. Ankara'ya gelişim boşuna olmamıştı. Bu yayın evi işinde Allah bize yardım ediyor ve sanki yol gösteriyordu.

Konya'ya gittim. Ne olur olmaz diye kimseye bir şey söylemeden imamlık görevime devam ediyorum. Vadedilen süre içerisinde onayım gelmedi. Yalnız o arada İbrahim Elmalı'yı sanki bir şey olmuş gibi büyük bir gü-rültü ile görevden aldılar. Basındaki uzayıp giden asılsız ve abartmalı tartışmalar plânlandığı gibi neticesini vermiş ve hocayı o ulvi makamdan ayırmışlardı.

Bekleme müddetim dolunca Ankara'ya gidip, onayım bu zamana kadar niye gelmedi bir sorayım düşüncesiyle yollara düştüm. Diyanet İşleri Başkanlığına geldim. Önceki geldiğimdeki hava tamamen değişmiş ve merkezde çalışanların neşesi kaçmıştı. Genç ve hizmet aşkıyla dolu olan arkadaşlarımız İbrahim Elmalı'nın görevden alınması sebebiyle üzgündüler. Diyanet İşleri Başkanlığı kısa bir süre önce Ulus'taki yetersiz binasından Kocatepe'deki biraz daha yeterli dernek binasına taşınmıştı.

Başkanlığa çekine çekine geldim. Onayın akıbetinden bayağı endişe ediyordum. Diyanet İşleri Başkanlığına, kendisini çok iyi tanımadığım ve ismini de ilk defa duyduğum bir zat vekâlet ediyordu. Kendisini yakından tanımıyor ve Diyanet İşleri Başkanlığına geliş sebebini de iyi bilmiyordum;

ama Süleyman Demirel'in adamı olduğu söyleniyordu. Diyanet İşleri Başkanlığı makamında bulunup da siyasilerden birinin adamı zannedilmek ne büyük talihsizliktir. Galiba Diyanet İşleri Başkanlığı Yardımcılığına Trakya'daki bir ilçe müftülüğünden getirilmişti. Olmayacak bir şey değildi, olabilirdi.

Evrakımın ilgili daireden akıbetini araştırınca ve onayı bulamayınca memur arkadaşımız tebessüm ederek; "Hocam, makama çık ve oradan bir sor." dedi. Demek ki olup bitenlerden az çok haberi varmış. Makama çıktım. Makamda o hoca efendi oturuyordu. Sağ olsun beni huzuruna hemen kabul etti. Keşke kabul etmeseydi de aramızda o konuşma hiç geçmeseydi ve ben de o sözü hiç duymasaydım. Demek ki sayın reis muavini, sırf o sözü söylemek için beni huzuruna kabul etmiş. Elmalı'nın bir adamına daha böyle davranmak galiba ona keyif veriyordu.

Kendimi takdim ettikten sonra; "Hocam, bir maruzatım var, izin verirseniz arz etmek istiyorum." dedim. "Buyur, söyle bakalım, ne imiş arzınız." dedi. "Hocam, bundan 15 gün önce talebim üzerine Üsküdar Vaizliğine onayım hazırlanmıştı ve 15 gün içerisinde elinize geçer denmişti. 15 gündür bekliyorum onayım gelmedi. Akıbetini merak ettim. Bu durumu zatıalınıza arz ediyorum." dedim. Diyanet İşleri Başkanlığı makamında oturan hoca efendi, kaşlarını çatarak ben burada iken nasıl öyle bir onay çıkarmış dercesine; "Ne onayı, öyle bir şey yok. Vay enayi vay, seni uyutmuşlar ve kandırmışlar. Yok öyle bir şey." dedi. Öyle mi olmuş hocam dedim ve huzurdan ayrıldım

Makamdan aldığım cevabın şaşkınlığıyla Konya'ya döndüm. Bir daha nakil teşebbüsünde bulunmayarak imamlıktan istifa ettim ve ayrıldım. Üsküdar'a vaiz yapmadılar ama, bizi vaizlik kadar kutsal ve hayırlı olduğuna inandığımız yolumuzdan da alıko-

yamadılar.

Ben, yine de İstanbul'a gittim. Bayezit Beyaz Saray'da İrfan Yayınevi'ni üç arkadaş kurduk ve sonra bir arkadaşımızın daha aramıza katılmasıyla dört kişi olduk. Rahmetli Süleyman Özkafa ile benim resmi görevim yoktu. Diğer ortaklarımız Mustafa Pektut ile Mehmet Doğru'nun resmi görevleri vardı. Dört kişi yayınevinde fazla olunca ben, arkadaşlarımla da rızasıyla Şişhane yokuşunda Yeni İstanbul gazetesinde bir iş buldum ve orada çalışmaya başladım. Nasıl olsa hedefimiz gazeteci olmaktı, hiç olmazsa orada alışmış olurdum. Altı aydan fazla Yeni İstanbul gazetesinde çalıştım. O zaman Yeni İstanbul gazetesinde Gökhan Evliyaoğlu, Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlu, Münevver Ayaşlı ve Yücel Hacaloğlu gibi yazarlar yazıyorlardı. Bu arada yeniden resmi görev almak için teşebbüslerim oldu ise de mümkün olmadı. Görevi bırakalı 1,5 yıla yakın bin zaman olmuştu. Bu arada Beyoğlu Merkez Vaizi Yusuf Ziya Kavakçı, Diyanetten ayrılarak İstanbul Üniversitesine geçmişti. Ondan boşalan kadroya beni açıktan tayin ettiler. Böylece Üsküdar Vaizliği yerine Beyoğlu Vaizi oldum ve iki yıl önceki haksızlık da düzeltilmiş oldu.

Beyoğlu Müftülüğünde vaiz olarak göreve başladım ve ilk vaazımı da Beyoğlu Ağa Camii'nde yaptım. Muhterem Selâhaddin Kaya Beyoğlu Müftüsü idi. Beyoğlu Ağa Camii'nde İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünde Kur'an-ı Kerim hocalığı da yapmış ve birçok hafız yetiştirmiş Rahmi Şenses gibi meşhur ve otoriter bir hoca efendi vardı. İstanbul tarih ve ilim yönünden çok zengin bir şehrimizdi. İhtişamlı kubbeli camilerin, medrese ve türbelerin çokça bulunduğu bu kültür ve medeniyet merkezinde dünyaca meşhur hafızlar ve din âlimleri vardı. Müftüler ve vaizler yurt içinde ve yurt dışında yüksek seviyede ilim tahsil etmiş icazetli kimselerdi. Böyle seçkin insanların hizmet gördüğü ve irşatta

bulunduğu cemaatin görgüsü, bilgisi, varlığı hafife alınacak gibi değildi. İşte ben böyle bir şehirde ve meşhur bir camide ilk vaazımı yapacaktım. Gerçekten heyecanlı, hazırlıklı, dikkatli ve temkinli idim. Allah yardım eder, bir kolaylık verir diye düşünüyordum.

Beyoğlu Müftüsü Selâhaddin Kaya, çok değerli ve faziletli bir insandı. Onunla beraber görev yaptığım günleri hiç unutamıyorum. Karagümruk'teki Cerrahi Tekkesi Şeyhi ve Sahafalarda kitapçılık yapan İstanbul vaizlerinden Muzaffer Ozak'ın yeğeni Kemal Tezergil de Ağa Camiinde baş müezzindi. Hafız ve müzisyen rahmetli Kemal Batanay gelir, Ağa Camii'nde Cuma günleri iç ezanı okurdu. İşte meşhurların uğrak yeri olan bir camide vaizdim. Aslında görevim zor ve sorumluluğum büyüktü. O zaman Beyoğlu Müftülüğünde ve camilerinde görev yapan seçkin, görgülü ve bilgili, sevilmeye ve övülmeye lâyık insanlar, bana güç kazandırıyor ve moral veriyordu.

Beyoğlu camilerinde çok seçkin bir cemaat vardı. Beyoğlu'nda Nusretiye, Kılıç Ali Paşa, Yeraltı, Arap Camii, Firuzağa, Kasımpaşa Camii Kebir camileri dahil on sene vaizlik yaptım ve çok şükür bu camilerde vazettim. Beyoğlu'nun camileri, başta imamlar olmak üzere görevlileri ve cemaati bana çok şey kazandırdı ve görevde ilerlememe zemin hazırladılar. Beyoğlu'nda vaiz iken başta müftü efendi olmak üzere görevlilerle olan samimi diyalogum ve sıcak münasebetlerim beni Ankara'ya kadar iteledi. Önce Kadıköy'de, sonra Fatih'te müftülük, Din Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ve Diyanet'te Başkan Yardımcılığı...

Beyoğlu denince insanın aklına başka şeyler gelir, ama benim aklıma hayatımın önemli bir kısmını renklendiren ve bereketlendiren bu manevi ve muhteşem tablo gelir. O atmosferi hayal ederek tekrar yaşamak, ruhumu

dinlendirir ve gönlümü şenlendirir.

Bu görevlerin her dakikasında ve her kademesinde Allah'a sonsuz defalar ve sayısız anlar şükretmişimdir. Ya Rabbi, bana ne güzel ve ne onurlu görevler nasip ettin diye. O zamanlar İstanbul'da yüze yakın vaiz vardı. İstanbul Müftüsü Abdurrahman Şeref Güzelyazıcı'nın başkanlığında ayda bir defa yaptığımız toplantıları hasretle beklerdik. Hiç unutmam. Bu toplantılardan birinde bir önceki akşam TRT Televizyonunda heyecanla ilk defa seyrettiğim İnanç Dünyası programını zevkle, heyecanla, sevinçle ve ümitle anlatmıştım. Beni dinleyen vaizlerin bir kısmı dudak bükerek ve ondan bir şey çıkmaz dercesine sevincimi paylaşmamışlardı. Demek ki onlar Asaf Demirbaş gibi birisinin bu programı tekeline alacağını ve bir şeye benzemeyeceğini ve belki de amacının dışında kullanacağını ta o zamandan görmüşlerdi.

Müftülük bazen vaizlere öyle görevler verirdi ki; Meselâ ben, Fatih'te oturdum. Sarık ve cübbemi taşıdığım çanta elimde olduğu halde minibüsün içinde ayakta iki büküm olarak ta Taşlıtarla'nın Ortabayır'ına, trenle Küçükalyalı'nın Pazariçi'ne giderdim. Bu irşat yolculukları bana hiç zor gelmez ve büyük keyif verirdi.

Bu sabrın neticesinde Allah bana başkan yardımcılığı gibi görevler nasip etti ve "Vay enayi vay, seni uyutmuşlar, onay falan yok." cevabını veren insanın makamına oturttu. Sen onun gibi olma ve görevlilere öyle davranma dercesine. Sonradan öğreniyoruz ki o zat İbrahim Elmalının yaptığı tayinleri hoca, gider ayak adamlarını yerleştiriyor diye hasır altı etmiş ve sonradan evrakları mahalline göndermeyerek imha etmiş. Benim Üsküdar Vaizliğine atanma onayım da böylece yırtılan evraklar içerisinde yok olup gitmiş.

Not: Bu yazı hiç kimseyi kötüllemek için yazılmamıştır. Sadece ibret alınsın diye olay, olduğu gibi dürüstçe anlatılmıştır.

Birlik ve Bütünlüğün Tadı: AŞURE...

Kültürümüzde gerek kutsal bir zaman dilimine, gerekse bu zaman dilimine hasredilmiş bir tatlıya ad olan aşure, Arapça “âşûrâ e” kelimesinden gelmektedir. e’r-Râ’id’de kelimenin karşılığı: “Muharrem ayının onuncu günüdür (ki;) Peygamberimizin torunu Hz. Hüseyin hakkında mısra⁽¹⁾ vardır.” şeklindedir. Mezkûr kelimenin kökü olan “aşara”nın ise Arapça’da: “Döllemek, tohumlamak, ekmek; on” gibi bağlamları vardır. Kelimenin, “kefaret günü” anlamıyla “aşuraa” şeklinde İbranicede de bulunması, bu kelimenin bütün Sami dillerinde ortak olduğunu düşündürür.

Âşûrâ, Hz. Nuh’tan itibaren bütün Sami dinlerde, Hz. İbrahim’den sonra da Cahiliye Araplarında mevcut olan ve oruç tutulan bir gündür. İbn Abbâs (ra)’ın rivayetine göre Allah Resulü (sav), Medine’ye geldi-

ğinde Yahudilerin Âşûrâ günü oruç tuttıklarını gördü ve sordu: “Bu nedir?” Cevap verdiler:

“Bu Salih bir gündür; çünkü o günde Allah, Musa ile İsrailoğullarını düşmanlarından kurtarmıştır da (Musa) o günde oruç tutmuştur.” Bunun üzerine şöyle buyurdu: “Ben Musa’ya sizden daha yakınım.” Sonra kendisi o günü oruç tutmuştur; (ashabına da) o günde oruç tutmalarını emretmiştir. Bu hadisin yanı sıra Ebu Hureyre ve Hz. Ali kaynaklı hadislerle göre muharrem ayı, Allah’ın ayıdır ve Ramazan’dan sonra en üstün oruç muharrem ayında tutulan oruçtur. Hz. Âişe kaynaklı hadislerle göre de Âşûrâ, Kâbe’nin örtüldüğü bir gündür ve Ramazan orucu farz oluncaya kadar Allah Resulü ve müminler Âşûrâ orucu tutmuşlardır.

Aşure, Müslüman oluşlarından sonra Türklerin de halk geleneğinde önemli bir yer tutmuş, yanı sıra Muharrem’in onuncu günü başlamak üzere daha sonraki günlerde de özel merasimlerle pişirilip dağıtılan tatlıya ad olmuştur. Çok eskiden beri devam eden aşura (aşur, aşure, aşır) aşı, Osmanlılar döneminde sarayda da pişirilirdi. Helvacıların nezaretindeki aşıcılar ve kiler ağaları tarafından hazırlanan aşure, muharrem’in onundan itibaren “aşure testisi” adı verilen özel kaplarla saray dairelerine ve halka birkaç gün süreyle dağıtılırdı. Anadolu’da zengin aileler ve esnaf teşkilatları tarafından pişirilen aşure, sebilciler, du’agûlar (dua okuyucu-

(1) Araplar şiiirde kullanılmayan kelimeleri Arabî saymazlar.

lar) ve halkın iştirak ettiği merasimlerle dağıtılır, bazı bölgelerde aşure dağıtıldıktan sonra kurban kesilirdi. Günümüzde de âşûrâ orucu tutmak ve aşure tatlısı pişirmek bütün canlılığıyla devam etmektedir.

Aşure gününde gerçekleşen önemli olaylar:

Bu günde gerçekleşen pek çok mucizevî olay aşurenin bu denli önem kazanıp kutsal addedilmesini sağlamıştır. Bu olayların en yaygınlarını şöyle sıralayabiliriz:

Yerler ve gökler bu günde yaratılmış; yeryüzüne ilk yağmur bugünde yağmış; Hz. Âdem'in işlediği zelden (hata veya sürçme) sonra ettiği tövbe bu gün kabul edilmiştir; Hz. İdris, diri olarak bu gün göğe yükseltilmiştir; Hz. Nuh'un gemisi bu gün tufandan kurtulup Cudi dağına oturmuştur (Yahudilerin bu söylemlerini Hz. Peygamber tekzip etmemiştir); Hz. İbrahim'in atıldığı ateşte yanmadığı gündür; Hz. Yakup, oğlu Hz. Yusuf'a bu gün kavuşmuştur; Hz. Eyüp, hastalıklarından bu gün kurtulup iyileşmiştir; Tevrat, Hz. Musa'ya bugün indirilmeğe başlanmıştır; Hz. Musa, bu gün Kızıldeniz'den geçip İsrailoğullarını Firavun'un zulmünden kurtarmıştır; Hz. Davut'un tövbesinin kabul edildiği gündür, Hz. Süleyman'a mülkün verildiği gündür; Hz. Yunus'un balığın karnından kurtulduğu gündür; Hz. İsa'nın doğumu ve ölümünden kurtarılıp göğe yükseltilmesi bu günde vuku bulmuştur; sevgili Peygamberimizin geçmiş ve gelecek bütün günahlarının affedileceğine dair Allah tarafından teminat verildiği gündür; sevgili Peygamberimiz bu günde hicret etmiştir; kıyametin kopması da, aşurenin cumaya rastladığı bir gün gerçekleşecektir.

Tamamına yakını İsrailiyat olan bu bilgileri ilmen doğrulamak müm-

kün olmadığı gibi bazılarının yanlışlığı da ortadadır. Meselâ, Hicret 10 Muharremde değil, 12 Rebiyülevveldedir.

Günün siyasi önemi:

İslâm tarihindeki büyük fitnelerden olan Kerb-i belâ (musibet gamı) da muharrem ayında vuku bulmuştur. Peygamberimizin torunu Hz. Hüseyin, 10 Muharrem 61 (1 Ekim 680)'de Emevîler tarafından Kerbela'da hunharca şehit edilmiştir. Bu gün Şiîlerce matem günü kabul edilmiş. Buna karşılık Emevîler de Kerbela faciasını unutturmak için bu günü bayram kabul etmişler, eğlentiler düzenleyip tatlı şeyler dağıtmışlardır.

Emevîler, bu günde yapılan bidatleri haklı göstermek için de bir hayli hadis uydurmuşlardır. Bu meşum

hadisenin faileri dışında kalan farklı mezheplerdeki Müslüman toplumlar, bu acılı günlerinde o gün bu gündür, Şiîleri yalnız bırakmamışlardır. Bu vakıayı bakınız Şeyh Gâlib Dede bir beytinde nasıl ifade eder:

*Öşr-i muharrem içre revân edib âb-ı sâf
Muhkemledin mahabbet-i şepîr ü şepperi⁽²⁾*

Bu derin acı, mersiye edebiyatımızın en güzel örneklerinin ortaya çıkmasına da vesile olmuştur. Başlı başına bu konuya ayrılmış bir eser olan Fuzûlî'nin Hadikatü's-Su'edâ (Mutluluğa erenlerin cennet bahçesi)'sı bunların en tanınmışıdır.

...
*Mâh-ı Muharrem oldu şafakdan çıkup hilâl
Kılmış azâ dutup kad-i ham gark-ı eşk-i âl⁽³⁾*

...
*Mâh-ı Muharrem oldu meserret harâmıdır
Mâtem bugün şeri'ate bir ihtirâmıdır⁽⁴⁾*

...

Bugünde yapılması yararlı gö-

(2) Muharrem ayının onunda saf gözyaşları akıtarak, Hüseyin ve Hasan sevgisini pekiştirdin. (Şepper, Süryanicede "güzel" demektir. Bu kelimenin Arapçadaki karşılığı ise "hasen/hasan"dır. Buna göre "şepîr"ın karşılığı da "Hüseyin"dır.)

(3) Hilalin, (güneşin henüz battığı) akşam vaktinde belirmesiyle Muharrem ayı oldu; tuttuğu yasın kanlı gözyaşıyla (muharrem ayı) kızıla boyandığı gibi boyu da iki büküm olmuş. (Fuzûlî, akşam vaktinin tabiatından olan gurubun kızılığını, yine hilâlin tabiatından olan iki bükümlüğü güzel bir sebebe (Kerbela yasına) bağlayarak (hüsn-i ta'lîl), şiir sanatındaki ustalığını konuşturmuş).

(4) Muharrem ayı geldi, sevinç artık haramdır; yas tutmak bugün şeriata bir saygıdır.

rülen işler:

Aşure, bir bayram günü sayıldığına göre insanın birtakım hazırlıklar yapması olağan, hatta gereklidir. İşte hayrından dolayı tavsiye edilen davranışlar:

Yıkanmak, gözlere sürme çekmek, süslenmek, kına yakmak, bayramlaşmak, hububat karışımı aş (aşure) pişirmek, sadaka vermek, mescitleri ziyaret etmek, kurban kesmek... Haklarında sahih bir rivayet bulunmayan bu davranışların bu günde yapılması halk arasında hüsnü kabul görmüştür.

Bu günle ve tatlısıyla ilgili halk inanış ve âdetleri:

Aşure, köklü ve kapsamlı bir kültürün varlık sebebidir. Küçük farklılıklarla bütün Türklerde ortak olan aşure inanış ve âdetlerinden bazıları şunlardır:

- Aşurenin ortaya çıkışı söylencesi: Hz. Nuh'un gemisi tufandan kurtulup Cudi dağına tepesine oturunca gemidekiler şükretmek için bir kutlama yapmak ister. Fakat geminin yiyecek ambarları neredeyse boşalmak üzeredir. Bunun üzerine gemidekiler yiyecek ne bulurlarsa bir araya getirerek bir çorba pişirirler, böylelikle ilk aşure ortaya çıkar (Konya ve bütün Türklerde ortak inanış).

- Aşure pişirmeye üç İhlâs, bir Fatıha okuyarak başlama ve varsa suyuna gül suyu ekleme (Konya).

- Aşure günü yıkanan o yıl hasta olmaz.

- Aşure günü sürme çeken helâk olmaz (İbni Teymiye'ye göre bu gibi inanışlar, Ehli Beyt'e buğzeden Nasibiler tarafından uydurulmuştur).

- Aşure günü evin erkeği çarşıdan evine dönerken iğne, iplik, bel lasti-

ği, kibrit gibi evde kullanılan yedi çeşit malzemeyi düzmesi hâlinde o yıl bu evde bet bereket olur, yokluk görülmez (Konya).

- Aşure kaynatılırken kazanın üstüne kapanan sininin üzerinde buharlaşma sonucu oluşan suyla gözlerini silenlerin gözleri cimbillenmez (çapaklanmaz), gözlerinin nuru/feri artar (Konya)

- Aşure tatlısı en az yedi çeşit malzemeyle pişirilmeli (Konya)

- Bazı yörelerde aşureye bu gün için saklanan kurban eti de katılır. Şekersiz pişirilen bu aşureler, bir türlü aşı/çorbayı andırır. (Sarıkeçili Yörükleri)

- Aşure pişirirken kenar köşe yerlere azıcık aşure serpiştirme, kazan kapağını kapatıp beş-on dakika bekleddikten sonra yine kepçe ile kazanın sağ-sol ve ön tarafına vurup kepçe ile aldığı biraz aşureyi ocağa dökme.

- Şiiler muharrem ayının birinci ve onuncu günleri arasında gülmez, et yemez, yeni elbise giymez, yeni bir işe başlamazlar. Muharrem ayının onuncu günü olan Aşure Günü ise dövünme ve yas günüdür. Yas bittikten sonra ise aşure törenleri başlar.

Sonuç:

Etrafında gelişen çoğu inanış ve âdetlerin sahih bir kaynağı olmasa da aşure, kutsallığı su götürmez bir gündür. Öte yandan toplumsal pek çok faydayı bünyesinde barındıran bu gün, vazgeçilmezlerimiz arasındadır. En önemlisi de, bu güne has tatlının harikulade hikmeti de millî birliğimize bir formül olmalıdır. Şöyle ki: Aşurede birbiriyle ilgisi olmayan yiyecekler bir araya gelir. Kuru fasulye, nohut, kuru bakla, buğday, kuru üzüm, kayısı, incir, portakal kabuğu, fındık, fıstık, ceviz, çam fıstığı, kestane, kuş üzümü, ke-

nevir, gül suyu, pirinç, süt, şeker ve üzerine nar taneleri... Bu kadar farklı yiyecek bir araya geliyor ve yeni bir lezzeti ortaya çıkarıyor. Ancak, bu yeni lezzeti oluşturan bütün yiyecekler kendi tatlarını korurken hiçbirinin tadı öne çıkmaz. Her birinin tadını ayrı ayrı hissedersiniz; lâkin tatlıda baskın bir tat yoktur. Ortada sadece yeni bir tat vardır. Aşurenin tadı...

Kaynak:

- TDV İslâm Ansiklopedisi ("Âşûrâ" maddesi), İstanbul, 1991, C. 4, s. 24-26.

- İmam Muhammed bin Muhammed bin Süleyman er-Rûdânî, Büyük Hadis Külliyyatı / Cem'ul-fevâid min Câmi'il-usûl ve Mecma'iz-zevâid (Çev: Naim Erdoğan), İz Yayıncılık, İstanbul, tarihsiz, C. 2, s. 52/53 (Oruç Bahsi).

- Cübran Mes'ûd, e'r-Râ'id, Beyrut, 1967, II. Baskı (Arapça Sözlük)

- Nihad Sami BANARLI, Resimli Türk Edebiyatı Tarihi, MEB Yayınları, İstanbul, 1971, C. 1.

- Ahmet Talat ONAY, Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar, MEB Yayınları, İstanbul, 1996.

- Ali İŞİK, "Kurtuluş Erişin Kıtıktan Doğan Nişanesi: Aşure...", Yeni İpek Yolu KTO Dergisi, S. 217, Mart 2006, s. 48/49.

Muhammet Nur DOĞAN, "Fuzûlî'nin Mersiye-i İmam Hüseyin'ini Serbest Nazımla Söyleyiş", Ay Vakti Aylık Kültür ve Edebiyat Dergisi, Mart, 2008, S. 90; <http://www.ayvakti.net/default.asp?islem=goster&sira=580>

- Babylon 7 (Sözlük ve çeviri programı)

Kaynak Kişiler:

- Sıdıka Üresin: 1929 Konya doğumlu, ev hanımı, ilkokul mezunu.

- Emine Işık: 1933, Konya/Kadınhanı/Başkuyu doğumlu, ev hanımı, okur-yazarlık yok.

- Neriman Işık: 1955, Konya doğumlu, ev hanımı, ilkokul mezunu.

- Ali Aygün, 1960, Ermenek/Ardıçkaya (Arapça metinlerin hallinde bize yardımcı olmuştur.)

Selçuklu Sultanlarının Mumyaları Nasıl Parçalatıldı?

Anadolu'yu bize vatan yapan 17 Selçuklu hükümdarının en meşhur sekizi Alâeddin Tepesi'ndeki türbede metfundur. Bunlardan altısının cesedi mumyalanmıştır.

İstiklâl savaşından sonra antika meraklısı bir devlet görevlisine Alâeddin Türbesi'nde metfun Selçuklu sultanlarının parmaklarında paha biçilmez antika yüzükler bulunduğunu söylemişler. O devletlû da emir buyurmuş "Mumyaları çıkarın" diye. Görevliler sultanların parmaklarında yüzük bulamamışlar, ama mumyaları Dede Bahçesi'nin arkasında ki Tacü'l Vezir Türbesi'nin önüne atmışlar. Mumyaları köpekler parçalarken İ. Hakkı Konyalı'nın anlattığına göre, Ahmet Tevfik Bey duruma müdahale etmiş, ama bundan sonrasında ne olduğu pek malum değil.

Vefasızlıktan öte bu ihaneti tarih affetmeyecektir.(1)

****

Rum Mehmet Paşa'nın Konya'ya Ettikleri

Fatih, Karamanoğlu devletine son verip Konya'yı kesin olarak topraklarına kattıktan sonra, Rum Mehmet Paşa, Karamanoğlu'nun bir daha harekete geçmemesi ve gücünün kırılması için Fatih Sultan Mehmet'e Konya ve Karaman halkının sürgün edilmesini teklif etmiş. Fatih de bu görevi Mahmut Paşa'ya vermiş. Mahmut Paşa vicdanlı bir devlet adamı olduğu için bu işin üzerine fazlaca gitmemiş.

Rum Mehmet Paşa, Mahmut Paşayı sultana gammazlayarak Mahmut Paşa'yı azlettirir. Kendisi sadrazam olunca Konya'yı tahrip ederek pek çok insanı kılıçtan geçirir ve 20 ilâ 30 bin kişiyi Konyadan sürdürür.

Rum Mehmet Paşa'nın ayrıca Konya'da 117 mahallede yaptığı tahribat şöyledir: 4 camii, 307 mescit, 29 hamam, 4 medrese, 7 hangâh yıktırmıştır. Ayrıca Karaman'da da 4 medrese ve 33 mescit yok edilmiştir. (2)

Rum Mehmet Paşa daha sonra padişahın gazabına uğrayarak bu gaddarlığının cezasını hayatıyla öder.

****

Babasını Zehirleyen Oğul

Türkiye'nin pek çok yerinde Konya dahil hayır eserleri meydana getiren Pîri Mehmet Paşa emekliye ayrıldıktan sonra, Silivri'deki çiftliğine çekilir. Fakat Kanunî'nin Pîri Mehmet Paşa'ya ilgi ve saygısı devam etmektedir. Yeniden sadrazamlığa getirilmesinden endişe eden Sadrazam İbrahim Paşa, Pîri Paşa'nın oğlu Edirne Kadısı Mehmet Reşit Efendi'ye yüksek mansıplar vaad ederek babasını zehirlemeye ikna eder.

Mehmet Reşit Efendi, Kanunî Sultan Süleyman'ın savaş dönüşü karşılama babasına, sultana dinç görünmesi gerekçesiyle hazırladığı zehirli macunu yedirir. Bir süre sonra oğlu tarafından zehirlendiğini anlayan Pîri Paşa, "Beni yakın, Allah da seni yakın oğul" bedduasıyla Edirne'de hayata veda eder.

Pîri Mehmet Paşa'nın kabri Silivri'de yaptırdığı caminin bahçesindedir. Baba katili oğul, babasının beddua ettiği şekilde içkiyi fazla kaçırdığı bir gün, şömineden tutuşan eteklerini söndürmek için su diye boşalttığı testinin içindeki şarabın, yangını daha da arttırmasıyla cayır cayır yanarak hayata veda eder. (3)

(1) İ. Hakkı Konyalı, Konya Tarihi, s.585

(2) Selçuk Es, Büyük Konya Ansiklopedisi.

(3) Yusuf Küçükdağ, Vezir-i Azam Pîri Mehmet Paşa, s.112-113

MEVLEVİ MEKTUPLARI

Abdlbaki Glpinarlı'nın Mektupları -8-

Ali İşık

17:

7 Őevvl'l-mkerrem
sene 1383
(21 Őubat 1964)

Hve'l-Mu'izz Ta'l Őnihu

Çok Muhterem Efendim,

Sizden ve Ali Bey kardeşimizden, tebrik ve teş'ide¹ bliĝan mbelaĝ² bedel olan resm-i huzr-ı Pr-i dest-gr kuddise sırrih'l-mnri³ aldım; memnuniyetimin derecesini iblĝa ne lisanım muktedirdir, ne kalemim. Allah tebreke ve ta'l, o huzr-ı bhiru'n-nrdan dnyada ve ahirette dr⁴ ve mehcr⁵ etmesin. Hazret-i Pr Efendi'mizin ekser mektbtında⁶ buyurdıkları gibi inşallah lem-i ma'nda da ihvnen⁷ al srr-ı mtekabileyn⁸ sırrı tecelli eder de ayrılmayız; huzr-ı cnnda⁹ saff-ı beste-i ihls ve mahabbet¹⁰ olan canlardan oluruz. d'n estecib lekm¹¹. Dua bizden, icabet Hak subhanehu ve ta'ldan.

Mh-ı mbreki sekr-i siym ile geçirdik; hiçbir Şeye bakamadım; hl da o hlet-i mestden¹² iyileşmiş deĝilim desem caiz. Her akşam bir yerde, yd-ı cnn¹³ ile dem-gzr¹⁴ olduk, sizleri de andık. Hak erenler cmlemizin mrlerini, saadet ve felh ile mezd, ıydlarımızı, vuslat ve salh ile sa'd eylesin.

*Leylin bert ve kadr ola kadrin mezd ola
Rzun hem'işe ıyd ola ıydın sa'd ola¹⁵*

Ali Bey kardeşimize, Ahmet Bey kardeşimize, Kiřmir'e, btn ihvana, hasaten Rıfka Efendi'ye, Zahit Efendi'ye, btn canlara aşk ve niyazlarımızın iblĝını niyaz ederiz. Cevdet, Cahit, Mehmet ve diĝer ihvan, bilhassa Yksel, cmlenize aşk ve niyazlar eder, ellerinizi per, du'a-yı hayrınızı¹⁶ diler. Refika Hanımefendi'ye, kızlarımıza selm ve hrmetler. Ařk ve niyazlar eder, huzr-ı Pr'de hatırlanmamızı teferr' ederiz efendim.

(Destarlı sikke şeklinde istiflenmiř:)

Glpinarlı / Abd- / lbaki / bende-i ben- / de-gn-ı / Mev- / ln

*

شوال الحرام
١٣١٣

هو الموعود

يولدتم في هذا اليوم

مزدون علی بی قادره کزده ، تبریک و تسعده با لغا ما بلغ بول اولده رسم حضور برودن
قدس سره المنیر الیم ؛ حضورتکم درجه ای بلوغه نسلم تقدیر ، نه قلم - الله تبارک و تعالی ، او
حضور بگنودنه دیناره و آخرت دور و لاجور ایتمه سیه . حضرت برافنده مزاج اکره مکتوبانده برپور و کون
کسی انسا الله عالم مناره ده اغوانا علی سر تقابلین سدی تجلی ایدر ده آیریلماز ؛ حضور جانان
صفیه امده من و کتبه اولده جانرده المورنه . اولون استجب لکم . دعا بوزده ، اجابت همه جانده و تعالون

ماه مبارکی سکر صیام ایله گیدر لکم ؛ هجرت بر سیه با قاسم ، علاده او هاکه سنی دین
ایلمه کلمه دینیم جانر . هر آقام بریرده ، یار جانان ایله دیندار اولده ، سز لره اکره . صحت
علم مزاج علین ، سعادت و فلاح ایلمه نرید ، عید لر منی ، وصلت و صلح ایلمه سعید ایلمه سیه .

لیک برات و قدر اوله قدر کت مزید اوله
روز کت همیشه کید اوله عید کت سعید اوله

عالم بی قادره کزده ، امددک قادره کزده ، قاسمه ، بوتونه اغوانه ، خاصه رقصه
انفیه ، زاهدانیه ، پیشونه جاننده عسکه و نیاز لر زکام ابعسی نیاز ایدر نه . جودت ، جاهده ، نمد و دیگر اغوان ،
الخاصه یکسک ، جملر نه سسه بر نیاز ایدر ، اکر کزی اورد ، دعای خیر کزی یلر .
رقیه خانم انیه ، کز لر نه سلام و دستر . عسکه و نیاز لر ایدر ، حضور بریرده خاطر لره کز لر
نسخه ایزر انیم .

DİPNOTLAR:

- 1 tes'îd: Tebrîk etme; sevinçle bayram yapma.
- 2 bâliġan mâbelaġ: Ferah ferah.
- 3 resm-i huzûr-ı Pîr-i dest-gîr kuddise sırrihû'l-mûnîr: Hz. Mevlâna Dergâhî'nin resmi.
- 4 dûr: Uzak.
- 5 mehcûr: Ayrılma, bırakılma.
- 6 mektûbât: Mektuplar. Hz. Mevlâna'nın mektuplarından oluşan eserinin adı da Mektûbât'tır.
- 7 ihvânen: Kardeşler olarak, kardeşçe, dostça.
- 8 alî sûrûr-ı müteakibleyn: Karşılıklı (konulmuş, düzenlenmiş) yüce tahtlar.

- 9 huzûr-ı cânân: Sevğilinin (Allah'ın) huzuru.
- 10 saff-ı beste-i ihlâs ve mahabbet: Birbirine dostça ve samimiyetle bağlanmış insan dizisi.
- 11 Üd'ünî estecib lekûm: Bana dua edin, kabul edeyim (Mü'min suresi, 60. ayet).
- 12 hâlet-i mestî: Sarhoşluk, uyuşukluk durumu.
- 13 yâd-i cânân: Sevğiliyi (Allah'ı) anma.
- 14 dem-güzâr: Vakit geçirme.
- 15 Günümüz Türkçesiyle: "Gecen, berat ve kadir (gecesi) olsun, değerini artırsın; günün her zaman bayram olsun, bayramın mübarek olsun."
- 16 du'â-yı hayr: Hayırlı dua.